

مادی عشق کن سال که هر روزه تویی ز برین
 تو بر خاک ضعفیت و تویی تمام بخت محبت در سحر کون
 خواهد آمد انشا الله تعالی در ترتیب کتاب
 فضایل و رحمت مقرر شده که مبادی حرکات که موهبه
 بکالات شود یا طبیعت یا صناعت اولی مانند حرکت
 نطفه در اطوار صور مختلفه تا بحال حیوانی رسد دوم مانند
 حرکت چوب بوساطت آلات متفکته تا بخرابگی کمال تنگی
 رسد و طبیعت بر صناعت مقدم است بر استیلا
 طبیعت بیادای عالیله است بی مداخله ارادت انسانی است
 انسانی و صد در صناعت بعد از مداخله ارادت انسانی است
 پس طبیعت صناعت را بمنزل است و معلوم است
 و چون کمال ثوانی در تشبیه با وایل است کمال صناعت
 در تشبیه طبیعت باشد و تشبیه او بر صناعت در تقدیم
 و تأخیر اسباب و تدبیر آن بر وجه لایق تواند بود

نظامی

تا کمالی که بر فعل طبیعت بتقدیر الهی ترتیب است از صناعت
 بواسطه صورت تدبیر انسانی حاصل شود یا مرتبگی که
 صناعت را بود و آن حصول آن کمال است بر حسب مراتب
 و مشیت مشا چون انسان بجز مرغ را در حرارتی مساوی
 حرارت سینه مرغ حاصل ترتیب نماید جزیره بسیار
 بیکدیگر حاصل شود که مثل آن بیکدیگر از طریق حصار مرغ
 حاصل تعسر بود و بعد از تمهید این مقدمه گویم چو
 تدبیر اخلاق که نظیر این فن مقصود بر آن است
 از وی صناعت است بر آینه درین باب اقیده طبیعت
 باید کرد باین وجه که آنچه در ترتیب وجود مقدم است
 در تدبیر مقدم دارند و چون تأمل در حرارت
 قوی واقع شود ظاهر کرد اول قوی که در طفل حاصل
 گردد قوه طلب غذا باشد چه در همان ساعت که
 شد میل بشیر کند و این محض التام ربانی تواند بود

King Saud University

Copyright © King Saud University